İSLAM'DA ÇEVRE BİLİNCİ

<u>Çevre Kavramı:</u>

- "**Çevre**"; canlıların içinde yaşadığı ortamdır. Bu ortamı, hava, su, toprak, bitki, hayvan, sıcaklık, soğukluk gibi canlı ve cansız varlılar oluşturur. Bundan dolayı **çevreyi;** "canlıların yaşayıp gelişmesini sağlayan ve onları sürekli olarak etkileri altında bulunduran fiziksel, kimyasal ve biyolojik faktörlerin bütünlüğüdür" şeklinde tanımlamak mümkündür.

Herşey Belli Ölçüye Göre Yaratılmıştır:

- اِنَّا كُلَّ شَىْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

- ***"Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yaratmışızdır."***[1]

******

- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ اَلَّا تَطْغَوْا فِى الْمِيزَانِ

- ***"O (Allah) göğü yükseltti ve dengeyi koydu. Sakın dengeyi bozmayın"***[2]

---

[1] Kamer, 49.
[2] Rahman, 7-8.

- فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

- ***"İşte çevir gözünü, bir çatlak görebilir misin? Sonra gözünü bir daha bir daha çevir, bak. Nihayet gözün bir kusur bulamayıp yorgun ve çaresiz geri döner."[3]***

******

- وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَىْءٍ مَوْزُونٍ

- ***"Yeri yaydık, oraya sâbit dağları yerleştirdik, orada her şeyi bir ölçüye göre bitirdik."[4]***

[3] Mülk, 3-4.

İslam’da Çevre Bilinci:

- Dinimizin öğretileri arasında, ağaç ve yeşillik sevgisinin çarpıcı örneklerinden söz etmek mümkündür. Nitekim Kur’ân-ı Kerim’de cennet anlatılırken meyveler, hurma ve nar, incir ve zeytin, taneli yiyecekler, üzümler, yoncalar, zeytinler, hurmalıklar, meyveler ve otlaklar, dikensiz sedir ağaçları, meyveleri küme dizili muz ağaçları, uzamış gölge ve çağlayan sular zikredilir. (Rahman, 55/68. Tin, 95/1. Abese, 80/27-32. Vakıa, 56/28-31)

[4] Hicr, 19.

Mekke ve Medine'nin Sit Alanı İlan Edilmesi

- Peygamber Efendimiz, Mekke ve Medine bölgesini ve hatta Taif şehri ve civarını Haram bölgesi olarak ilan etmiştir. Yani bugünkü tabirle "sit" alanı ve millî parklar gibi kabul etmiştir.

- Hz. Peygamber, Hayber seferinden Medine'ye dönerken, şehri göstererek şöyle demiştir:

- *"Ya Rabbi! Hz. İbrahim'in Mekke'yi haram belde ilan ettiği gibi, ben de Medine'yi haram belde ilan ettim, O'nun iki kayalığı arası haram bölgesidir. Ağaçları kesilmez. Hayvanları avlanmaz. Otu yolunmaz ve ağaçlarının yaprağı koparılmaz."*[5]

---

[5] Buhari, Müslim.

Çevreyi Korumak

- Rasulullah buyurdu ki:

- لَا يُعْضَدُ عِضَاهُهَا ، وَلَا يُنَفَّرُ صَيْدُهَا ، وَلَا تَحِلُّ لُقَطَتُهَا إِلَّا لِمُنْشِدٍ ، وَلَا يُخْتَلَى خَلَاهَا

- **“(**Mekke’nin**)** *dikenli ağacı kesilmez, av hayvanı ürkütülmez, yitik ilan ediciden başkası tarafından alınıp kaldırılamaz, yeşil otu koparılamaz*.”[6]

[6] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:

- اَلْمَدِينَةُ حَرَمٌ ، مِنْ كَذَا إِلَى كَذَا ، لَا يُقْطَعُ شَجَرُهَا ، وَلَا يُحْدَثُ فِيهَا حَدَثٌ ، مَنْ أَحْدَثَ حَدَثًا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلاَئِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

- "*Medîne, şuradan şuraya kadar haremdir. Bu sahanın ağacı kesilmez, burada bidat çıkarılmaz. Kim bu Medine haremi içinde bidat ortaya koyarsa, Allah'ın meleklerin ve bütün insanların laneti o kimse üzerine olsun* "[7]

---

[7] Buhari.

- Rasulullah, Zû Kad Gazvesinden dönerken Medîne yakınlarında Zureybu’t-Tavil adı verilen yere geldi. Ensar’dan Beni Harise soyundan bazı kişiler:

- “Ey Allah’ın Resulü! Burası bizim develerimizin ve koyunlarımızın otladığı ve kadınlarımızın çıktığı yerdir” dediler. Bu sözleriyle **el Gâbe** denilen yeri kastediyorlardı. Bunun üzerine Peygamberimiz:

- “*Kim buradan bir ağaç kesecek olursa, onun yerine bir ağaç diksin*!” talimatını verdi.

- Daha sonra herkes buraya ağaçlar dikti. Burası kısa süre sonunda **el-Gabe** diye şöhret bulan bir ormanlık oldu.[8]

---

[8]Belazuri, *Futûhu’l-Buldân*, I, 17.

Ağaç Dikimini Teşvik:

- Rasulullah buyurdu ki:

- إِنْ قَامَتِ السَّاعَةُ وَبِيَدِ أَحَدِكُمْ فَسِيلَةٌ فَإِنِ اسْتَطَاعَ أَنْ لاَ يَقُومَ حَتَّى يَغْرِسَهَا فَلْيَفْعَلْ

- **“***Kıyâmet kopmaya başladığında, birinizin elinde bir ağaç fidanı bulunsa, kıyâmet kopmadan onu dikmeye gücü yeterse, hemen diksin”*[9]

[9] İbn Hanbel.

- Rasulullah buyurdu ki:
- مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا ، أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا ، فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ ، إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ
- *"BirMüslüman bir ağaç diker veya bir bitki ekerse, ondan kuş, insan veya hayvan yerse, bu onun için sadaka olur"*[10]

******

- Rasulullah buyurdu ki
- مَنْ قَطَعَ سِدْرَةً صَوَّبَ اللَّهُ رَأْسَهُ فِي النَّارِ
- *"Kim (yolcuların ve hayvanların gölgelendiği) bir ağacı boşuna ve lüzumsuz olarak keserse, Allah onu baş aşağı Cehenneme atar."*[11]

[10] Buhari, Müslim.
[11] Ebu Davud.

- Rasulullah buyurdular ki:
- «مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا، أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا، فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ، إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ»
- *Hiçbir Müslüman yoktur ki, o bir ağaç diksin yahut ekin eksin ve onların mahsulünden kuş, insan ve hayvan yerse muhakkak o kişi için sadaka olur.*[12]

[12] Buhari.

- Rasulullah buyurdular ki:
- *"Her kim, boş kuru ve çorak bir yeri ihyâ edecek olursa, bu amelinden dolayı Allah tarafından mükâfatlandırılır. İnsan ve hayvan ondan faydalandıkça orayı ihyâ edene sadaka yazılır"*[13]

[13] Münâvî, VI, 39.

Hz. Ömer’in Çevre Duyarlılığı

- Ziyad, Osman b. Maz'un'un azatlısıydı. Maz'un ailesinin Herre'deki toprağı, bu azatlıların idaresinde idi. Ziyad diyor ki: Ömer b.Hattab abasıyla başı örtülü olarak bazen gün ortasında benim yanıma gelir, yanımda oturur, benimle konuşur, ben ona salatalık ve sebze ikram ederdim. Ömer günlerden bir gün bana:
- "- Yerinden ayrılma, ben seni buraların idaresine memur ettim. Medine etrafındaki ağaçları koparmaya, kesmeye müsaade etme. Her hangi bir kimse ağaçlara dokunursa, o kimsenin ipini, baltasını al." dedi.[14]

[14]Belâzûrî, Futuhu’l-Buldan, I, 12,13.

Ekolojik Dengenin Bozulmasına Sebep İnsandır:

- ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

- ***"İnsanların kendi işledikleri kötülükler sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır. Yanlıştan dönmeleri için Allah yaptıklarının bazı kötü sonuçlarını (dünyada) onlara tattıracaktır"[15]***

[15] Rum, 41.

Çevre Temizliği

- Rasulullah buyurdu ki:
- عُرِضَتْ عَلَيَّ أَعْمَالُ أُمَّتِي حَسَنُهَا وَسَيِّئُهَا فَوَجَدْتُ فِى مَحَاسِنِ أَعْمَالِهَا الْأَذَى يُمَاطُ عَنِ الطَّرِيقِ وَوَجَدْتُ فِى مَسَاوِى أَعْمَالِهَا النُّخَاعَةَ تَكُونُ فِى الْمَسْجِدِ لَا تُدْفَنُ.
- *"Ümmetimin iyi ve kötü bütün amelleri bana arz edilip gösterildi. İyi amelleri arasında, yoldan atılmış olan "eza"yı gördüm. Kötü amelleri arasında ise yere gömülmemiş tükürük de vardı"*[16]

---

[16] Müslim.

- Rasulullah buyurdu ki:
- اِتَّقُوا اللَّعَّانَيْنِ
- “*Lânet edilen iki şeyden sakının*!" buyurdular.
- قَالُوا: وَمَا اللَّعَّانَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ
- Ashab, “Lanet edilen iki şey nedir?” diye sordu.
- قَالَ: الَّذِى يَتَخَلَّى فِى طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ فِى ظِلِّهِمْ
- Hz. Peygamber de, “*İnsanların yolu ve gölgelendikleri yeri hela olarak kullanmaktır*” buyurdu.[17]

[17] Müslim.

Osmanlı’da Çevre Temizliği

- Kanuni Sultan Süleyman zamanında İstanbul'a gelen bir Alman Rahibi 1560 yılında yazdığı bir eserde: "Buradaki temizliğe hayran oldum. Burada herkes günde beş defa yıkanır. Sokaklarda pislik yoktur. Satıcıların elbiseleri üzerinde ufak bir leke bulunmaz. Ayrıca ismine "hamam" dedikleri ve içinde sıcak su bulunan binalar vardır ki, buraya gelenler, bütün vücutlarını yıkarlar. Halbuki bizde insanlar pistir, yıkanmasını bilmezler." demektedir. Avrupa da yıkanmak ancak, asırlar sonra öğrenilmiştir.

- Müslümanlar camilere, evlere ayakkabı ile girmez. Halılar, döşemeler tozsuz, temiz olur. Onun için mikrop ve hastalık bulunmaz. Fransızların dünyaya övündükleri Versay sarayında bir hamam yoktu.

- Ünlü Fransız şair Lamartine şu gözlemlerini kaydetmektedir:
- Müslümanlar canlı ve cansız mahlukatın hepsiyle iyi geçinirler: Ağaçlara, kuşlara, köpeklere, velhasıl Allah'ın yarattığı her şeye hürmet ederler; bizim memleketlerde başı boş bırakılan veyahut eziyet edilen bu zavallı hayvan cinslerinin (türlerinin) hepsine şefkat ve merhametlerini teşmil ederler. Bütün sokaklarda mahalle köpekleri için muayyen (belirli) aralıklarla su kovaları sıralanır; bazı Müslümanlar, ömürleri boyunca besledikleri güvercinler için, ölürken vakıflar kurarak, kendilerinden sonra da (bu hayvanlara) yem serpilmesini sağlarlar.

Fatih Sultan Mehmet'in Çevre İle İlgili Vakfı:

- Ben ki İstanbul'un Fatihi abd-i âciz Fatih Sultan Mehmet

- Bizatihi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle satın aldığım İstanbul'un Taşlık mevkiinde kâin ve malûmu'l-hudud olan 136 bâp dükkânımı aşağıdaki şartlar muvacehesinde vakfı sahih eylerim. Şöyle ki: Bu gayri menkulâtımdan elde olunacak nemalarla, İstanbul'un her sokağına ikişer kişi tayin eyledim. Bunlar ki, ellerindeki bir kap içerisinde kireç tozu ve kömür külü olduğu halde, günün belirli saatlerinde bu sokakları gezeler. Bu sokaklara tükürenlerin tükrükleri üzerine bu tozu dökeler ki, yevmiye 20'şer akçe alsunlar.

- Ayrıca 10 cerrah, 10 tabib ve 3 de yara sarıcı tayin ve nasp eyledim. Bunlar ki, ayın belli günlerinde İstanbul'a çıkalar; bilâistisna her kapuyu vuralar ve o evde hasta olup olmadığını soralar; var ise ve şifası orada mümkün ise şifâyâb olalar. Değil ise, kendilerinden hiçbir

karşılık beklemeksizin Darülaceze'ye kaldırılarak orada salah buldurulalar.

- Maazallah herhangi bir gıda maddesi buhranı da vâki olabilir. Böyle bir hal karşısında, bırakmış olduğum 100 silah ehli erbaba verile. Bunlar ki, hayvanâtı vahşiyenin yumurtada ve yavruda olmadığı sıralarda, balkanlara çıkıp avlanalar ki, zinhar hastalarımızı gıdasız bırakmayalar.

Ağaca Verilen Değer

- Ağaç sevgisini Atatürk'ün yaşamından aktaracağım şu enteresan anektodda da görmek mümkün:

- Atatürk bir gün çiftliğe gittiğinde, Köşk'ün hemen yanındaki ulu çınar ağacının dallarını kesmeye çalışan bir bahçıvan ile karşılaşır. Hemen bahçıvanı yanına çağırarak bunun nedenini sorar. Görevli bahçıvanın cevabı şöyledir: "Ağacın dalları uzamış, binanın duvarlarına dayanmış." Aldığı cevaptan tatmin olmayan Atatürk, düşünülmesi bile imkânsız olan bir emir verir: "Ağaç kesilmeyecek, bina kaydırılacak"

- Görev, İstanbul Belediyesi'ne intikal eder. Belediye Fen İşleri Yollar-Köprüler Şubesi sorumluluğu üstlenir. Başmühendis Ali Galip Alnar yanına aldığı teknik elemanlarıyla Yalova'ya gelerek çalışmalarına başlar. 8 Ağustos 1930 tarihinde önce bina çevresindeki toprak büyük bir dikkatle kazılıp yapının temel seviyesine inilir. İstanbul'dan

getirilen tramvay rayları döşenir. Santim santim çalışılarak bina, yapı altına sokulan raylar üzerine oturtturulur. Bina, raylar üzerinde 4.80 m. kaydırılarak ağaçtan uzaklaştırılır. Bu olağanüstü ve riskli iş 10 Ağustos 1930 tarihinde tamamlanır ve ulu çınar ağacı da kesilmekten kurtulur.

Ormanın Faydaları

- Ormanlar hava kirliliğini önlerler, iklimi değiştirirler, havayı temizlerler. Ormanlar dünyamızın oksijen deposudur. Bir ağaç saatte iki kilo karbondioksit emerek havayı zehirli gazlardan temizler. Aynı zamanda iki kilodan fazla oksijen vererek hayata hayat katar.
- Bulunduğu bölgeye yağmurun yağmasını sağlar.
- Toprağımızın aşınmasını önler, erozyona mani olur.
- Yağan yağmurları tutarak sel baskınlarını önler, gövdesi ve dallarıyla şiddetli kasırgalara siper olur.
- Yakıt olarak, kapı, pencere gibi ihtiyaçlarımızı karşılamada, sanayide, gemi yapımında v.s. yararlanılır.
- Manzarası ile insanı huzur ve sükûna kavuşturur. Gözümüze güzellik, gönlümüze neşe sunar.

Bunları Biliyor Musunuz?

- Yurdumuzda doğal olarak bulunan 9.000 bitki türünden, 3.000 türün sadece ülkemize has olduğunu,
- Ülkemizde yaşayan hayvan türü sayısının tüm Avrupa kıtasında yaşayan hayvan türlerinin 15 katı olduğunu,
- Ülkemizde doğal olarak 120 memeli hayvan, 440 kuş, 13 sürüngen, 350 balık türünün yaşadığını ve 15 memeli, 46 kuş, 8 sürüngen türünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu,
- Dünyanın büyük kuş göç yollarından ikisinin Anadolu'dan geçtiğini,
- Sulak alanların, biyolojik çeşitlilik açısından dünyanın en verimli bölgeleri olduğunu ve ülkemizde uluslararası 56 adet sulak alan bulunduğunu,

- Ülkemizdeki toprakların üçte ikisinin su veya rüzgâr erozyonunun etkisi altında olduğunu ve her yıl 11 cm. kalınlığında ve Kıbrıs Adası büyüklüğünde toprağımızın erozyonla yok olduğunu,
- Bir ton kullanılmış beyaz kağıt geri kazanıldığında 16 adet çam ağacının, bir ton kullanılmış gazete kağıdı geri kazanıldığında ise 8 adet çam ağacının kesilmesinin önlenmiş olacağını,
- Geri dönen her bir ton cam için yaklaşık 100 Iitre petrol tasarruf edilmiş olacağını,
- Ülkemizde yaklaşık yılda 1 milyon ton kağıtla gereksiz yazışma yapıldığını,
- İnsanların birbirlerine gönderdiği mektupların % 44'nün okunmadığını,
- Yalnızca 100.000 aile gereksiz yazışmayı durdurursa, her yıl 150.000 ağacın kesilmekten kurtulacağını,

- Bir insan ömrünün 8 ayını gereksiz yazışma zarflarını açarak geçirdiğini,
- Doğaya atılan atıkların % 60'nın boya ve boya ürünleri olduğunu,
- Otomobilinizi hortumla yıkadığınızda yaklaşık 550 litre su harcandığını,
- 3,7 Iitre benzinin yaklaşık 3 milyon litre içme suyunu kirletebileceğini,
- Bir cam şişenin doğada 4.000 yıl, plastiğin 1.000 yıl, cikletin 5 yıl, bira kutusunun 10-100 yıl, sigara filtresinin 2 yıl süreyle yok olmadığını,
- Bir büro elemanının yılda 81 kilo yüksek vasıflı kağıdı çöpe attığını,
- Bir topak tereyağ üretmek için 400 litre suya ihtiyaç olduğunu,
- Büyük bir kayın ağacının, 72 kişinin 1 günlük oksijen ihtiyacını karşıladığını,

- Dünyada her gün sağlıksız sulardan 25.000 kişinin ölmekte olduğunu,
- Son 3-4 yıl içerisinde 24 milyon hektar alanın çölleştiğini,
- Dünya yüzeyinin % 6'sının çölleşmiş, %29'unun da çölleşme yolunda olduğunu,
- Dünya nüfusuna her gün 250 bin, her yıl 93 milyon kişinin katıldığını,
- Dünyadaki mevcut suların ancak %1'nin kullanılabilir su olduğunu,
- Bu çevre sorunlarının oluşmasında ve çözümünde insanın doğrudan etkili olduğunu biliyor musunuz?

Su Kirliliği

- Su kirliliğinin nedenlerini şu iki başlıkta sıralayabiliriz:

- Tarımsal faaliyetlerin neden olduğu kirlilik: Her türlü tarımsal faaliyet sonucu ortaya çıkan katı ve sıvı atıkların neden olduğu kirliliğe tarımsal kirlilik denir. Tarımsal kirliliğin nedenlerinden biri olan toprak aşınımı (erozyon), yalnızca tarımsal faaliyetlerden kaynaklanmaz. Erozyona uğrayan tarım toprağının en verimli ve tarıma uygun olan üst kısmı sürüklenerek bazı su kaynaklarına yığılırlar. Göllerin, limanların, baraj göllerinin, göletlerin tabanları taşınan toprakla örtülür ve kullanma ömürleri kısalır.

- İkinci olarak; bitki besin maddelerinin oluşturduğu kirliliktir. Tarla tarımında verimin artması, bitki besin maddelerinin kullanımına bağlıdır. Azot ve fosfordan oluşan yapay gübreler toprağa karışıp su

kaynaklarını kirletirler. Azot ve fosfor belli miktarlar içinde tüm canlılar için yararlı olan kimyasallardır. Ancak yüksek miktardaki azot da azot zehirlenmesine neden olmakta, toplu balık ölümlerine yol açmaktadır.

- Üçüncü olarak; Hayvan atıklarının oluşturduğu kirliliktir. Hayvancılık yapılan yerlerde ahır, ağıl vb. hayvan barınakları yağışlarla yıkanır, oralardaki hayvan artıkları yüzey sularına karışırlar. Tarlalara serilen gübrenin de yağışlarla yüzey sularına karışması su kaynaklarının kirlenmesinde önemli bir etken olmaktadır.

- Dördüncü kirlenme sebebi ise; Tarımsal mücadele ilâçlarından kaynaklanan kirliliktir. Tarla ve bahçe tarımında yetiştirilen ürünlerin niteliğinin ve niceliğinin artması, bu bitkilere zarar veren yaban otları, asalaklar ve böceklerin yok edilmesi için kullanılan ilâçlar yıkanarak su

kaynaklarına karışırlar. Tarımsal mücadelede kullanılan kimyasal ilâçlar hem kalıcı, hem de birikici özelliğe sahiptirler.

- Sanayi faaliyetlerinin neden olduğu kirlilik: Sanayinin çevre sorunlarının ortaya çıkışındaki ağırlıklı etkisi, su kirliliğinde de kendini göstermektedir. Sanayi ürünlerinin atıkları ile kirletmenin yanı sıra, sanayi kuruluşlarının sıvı atıkları ile doğrudan su kirliliğine yol açmaları, yaygın görülen bir durum olmaktadır. Bazı sanayi kolları kirleticilik bakımından ön sırayı alırlar. Petrol rafineri atıkları, kâğıt sanayii, tekstil sanayii, metal kaplama sanayii, deterjan sanayii, gıda sanayii, plâstik sanayii, ilâç sanayii ve deri sanayii atıkları başta gelen kirleticilerdir.

- Tüm kullanılmış sular ya deniz, göl, akarsu gibi yüzeysel su kaynaklarına bırakılmakta ya da geçirimli zeminlere dökülerek yer altı su kaynaklarına sızdırılmaktadır. Biyolojik kirlilik sonucunda sular

önemli bir hastalık kaynağı durumuna gelmektedir. Tifo, kolera, sarılık, çocuk felci, amipli dizanteri ve basili dizanteri gibi hastalıklar bu suretle oluşmaktadır. Sulama suyu olarak kullanılan sulardaki mikroplar bitkilere geçmekte, bu bitkileri besin maddesi olarak kullananlar da hastalanmaktadırlar.

Dünyanın Feryadı

- Dünyamız konuşabilseydi, adeta bizlere şöyle seslenecekti:
- "Yüce Allah kâinatın en mümtaz akıllı varlıkları olarak sizi yarattı. Beni de sonsuz servet kaynakları ve hayat için en uygun şartlarımla emrinize verdi. Şimdiye kadar yüzlerce kuşak insan geldi ve göçtü. Bu çağda yaşayan birkaç kuşak insan hâriç, hepsinden memnun oldum. Allah hepsinden razı olsun. Onlar üzerime titrediler, beni kirletmediler beni tüketen hareketlerde bulunmadılar. Ya siz ve sizden önce yaşayan sözüm ona uygar geçinen insanlar! Maalesef sizler için aynı şeyi söyleyemem.
- İçinde bulunduğumuz çağda yaşayan ve yaşamakta olanlar beni durmadan tüketiyorsunuz, kirletiyorsunuz, harap ediyorsunuz. Refahınızı, konforunuzu süratli yaşayışınızı sağlamak için yaptığınız faaliyette sorumsuzca hareket edip geleceğinizi düşünmüyorsunuz.

- Ozonumu azaltan çeşitli faaliyetlerden dolayı, güney kutbumda açılan "kara delik" aklınızı başınıza getirmeğe yetmedi mi?
- Ya kontrol dışına çıkan bazı nükleer santrallerin yüzlerce kilometreye kadar yayılabilen ve ölüm saçan ışınları! Onlar da mı sizi uyarmaya yetmedi.
- Ey insanlar! Burnuma ölüm kokusu geliyor. Hem benim için ve hem de sizinle beraber barındığım her cins bitki ve hayvan için yalvarıyorum. Bu feryadıma kulak veriniz. Bundan böyle dikkatli olun. Hepimizin geleceğini düşünün. Yiyin için, gezin ilerleyin, rahatınızı sağlayın süratinizi artırın velhasıl ne yaparsanız yapın ama bu arada beni de düşünün, koruyun kirletmeyin, tüketmeyin, sevin. Beni dikkate alarak birazcık olsun emek ve masraftan kaçınmayın ki, size ve gelecek nesillere, bitkilere ve hayvanlara güzel, tatlı, uygun vatan olma vasıflarını koruyabileyim."